

Estructura de la Comunicació

Codi: 103855
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Maria Corominas Piulats
Correu electrònic: Maria.Corominas@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Grup 2 (teoria i seminaris) - Grup 1 (3 seminaris)

Equip docent

Ezequiel Ramón Pinat
Ana Isabel Fernandez Viso
Nuria Torras Planas
José Joaquín Blasco Gil
Anna Garnatxe Masmitja

Prerequisits

És recomanable el seguiment de les informacions d'actualitat sobre el sistema de mitjans, principalment a Catalunya, Espanya i Europa.

Objectius

Introduir l'alumnat en el coneixement dels trets estructurals dels sistemes de mitjans en l'entorn occidental europeu, amb una atenció especial als casos espanyol i català, en què normalment desenvoluparà la seva activitat professional.

Així, es farà una primera aproximació a l'estudi dels actors econòmics, polítics i socials que conformen o contribueixen a la conformació d'aquests sistemes, sense deixar de banda l'anàlisi del model nord-americà, atesa la seva influència en el desenvolupament dels sistemes mediàtics europeus i llatinoamericans. D'altra banda, es posarà l'èmfasi en la incidència d'internet i la digitalització en el redisseny de l'estructura de la comunicació a escala local, estatal i internacional.

Eventualment, es poden incloure aspectes relatius a altres sistemes de mitjans si es produeix algun fet d'actualitat particularment rellevant.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
4. Descriure l'estructura dels mitjans de comunicació i les seves dinàmiques.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Gestionar el temps de manera adequada.
8. Identificar el sistema de mitjans de comunicació i els grups que han ostentat en un determinat moment el poder d'informar, i poder detallar el marc legal que crea un determinat govern sobre els mitjans de comunicació.
9. Identificar els fonaments estructurals del sistema comunicatiu.
10. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

1.- Delimitació conceptual i perspectives teòriques. ¿Què és un sistema de mitjans? Tipologia i característiques. Sistemes mediàtics comparats.

2.- Anàlisi d'actors que contribueixen a l'articulació dels sistemes de mitjans: Grups de comunicació, associacions empresarials, organismes de mesura d'audiències i empreses de telecomunicacions amb negocis a l'àmbit audiovisual. El paper de l'Estat i dels reguladors independents.

3.- Anàlisi de sectors mediàtics (premsa, ràdio i televisió). Panorama i característiques de l'oferta. Nous serveis i nous mitjans. Transformació dels models de consum i de negoci.

Metodologia

Dos terços de la docència presencial es desenvoluparan amb el grup complet i un terç, en seminaris amb grups reduïts.

Les sessions amb el grup complet es concretaran en classes magistrals a càrrec del professorat, que explicarà els continguts relatius als blocs temàtics apuntats i aclarirà els dubtes relatius a les lectures obligatòries que hagin de fer els/les estudiants.

Als seminaris es posaran en comú i es discutiran qüestions d'actualitat, amb la participació activa de l'alumnat, per tal d'actualitzar el temari i identificar elements clau referents a l'evolució dels sistemes de mitjans.

El calendari detallat amb el contingut de les diverses sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels

exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris	17	0,68	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10
Teoria	34	1,36	4, 6, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Avaluació	3	0,12	1, 4, 7, 8, 9
Tutories	5,5	0,22	5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	83	3,32	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9

Avaluació

L'assignatura consta de les activitats d'avaluació següents:

1. Una prova de seguiment, que representarà el 20% de la qualificació final. Per les seves característiques, aquesta prova no serà recuperable.
2. Un examen final, amb preguntes relatives a tot el temari. Equivaldrà al 50% de la qualificació final. Per aprovar l'assignatura, cal superar obligatòriament aquest examen. Si se suspèn l'examen, la nota final de l'assignatura serà la de l'examen final. Si no es fa l'examen, la qualificació final serà 'no avaluable'.
3. Diversos exercicis relatius a les qüestions tractades al seminari, que representaran el 30% de la qualificació. Pel seu caràcter vinculat a l'actualitat, aquests exercicis no seran recuperables.

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura (examen final més prova de seguiment i/o seminari). Per poder-se presentar a la recuperació de l'assignatura s'ha d'haver obtingut la nota mitjana de 3,5.

En el supòsit que no se superi la recuperació de l'examen final, la qualificació definitiva de l'assignatura serà la que s'obtingui en aquest examen.

Les dates de les activitats d'avaluació i de recuperació seran anunciades el dia de presentació de l'assignatura. La informació també es penjarà al Campus Virtual.

Estudiants a partir de segona matrícula

A partir de segona matrícula, l'estudiant pot optar a l'avaluació mitjançant prova de síntesi o examen final (amb opció a recuperació amb les mateixes condicions que en l'avaluació continuada), d'acord amb l'article 117.2 de la Normativa Acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona, aplicable als estudis universitaris regulats de conformitat amb el Reial Decret 1393, de 29 d'octubre, modificat pel Reial Decret 861/2010, de 2 de juliol). La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

S'entendrà que l'estudiant a partir de segona matrícula que no comuniqui explícitament per correu electrònic i en el termini anunciat a principi de curs la seva opció d'avaluació va a l'examen final.

Plagi

L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat...) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació tindrà una qualificació de 0 en aquest acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	50%	2	0,08	1, 4, 7, 8, 9
Prova de seguiment	20%	2	0,08	1, 4, 7, 8, 9
Seminari	30%	3,5	0,14	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10

Bibliografia

ALMIRON, Núria (2010) *Journalism in crisis. Corporate Media and Financialization*. Cresskill: Hampton Press.

BECERRA, Martín i MASTRINI, Guillermo (2009) *Los dueños de la palabra. Acceso, estructura y concentración de los medios en la América Latina del siglo XXI*. Buenos Aires: Prometeo.

CIVIL i SERRA, M.; LÓPEZ, B., eds. (2019) *Informe de la comunicació a Catalunya 2017-2018*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon Informes, 6: <http://incom.uab.cat/informe>

COMUNICACIÓ 21 <http://comunicacio21.cat/>

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA (2018) *Informe 2017. L'audiovisual a Catalunya*. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya.
https://www.cac.cat/sites/default/files/2018-07/Ac.72-2018_%20ANNEX%20Informe%20audiovisual%202017.pdf

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA (2017) *Llibre blanc de l'audiovisual de Catalunya*. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya.
https://www.cac.cat/sites/default/files/2018-03/Acord_6_2017_llibre_blanco.pdf

FERNÁNDEZ ALONSO, Isabel (ed.) (2017) *Austeridad y clientelismo. Política audiovisual en España en el contexto mediterráneo y de la crisis financiera*. Barcelona: Gedisa.

GARCÍA SANTAMARÍA, José Vicente (2016) *Los grupos multimedia españoles. Análisis y estrategias*. Barcelona: Editorial UOC.

GUIMERÀ i ORTS, Josep Àngel (2014) *Les polítiques de mitjans de comunicació durant els governs de Jordi Pujol. Premsa, ràdio i televisió en el procés de reconstrucció nacional de Catalunya*. Barcelona: Proa.

HALLIN, Daniel i MANCINI, Paolo (2008) *Sistemas de medios comparados. Tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política*. Barcelona: Hacer.

HARDY, Jonathan (2008) *Western Media Systems*. Londres: Routledge.

HAVENS, Timothy; LOTZ, Amanda (2012) *Understanding Media Industries*. New York: Oxford University Press.

LAMUEDRA GRAVÁN, María (coord.) (2012) *El futuro de la televisión pública. La necesaria alianza con la ciudadanía*. Madrid: Editorial Popular.

MARTÍ, Josep Maria; MONCLÚS, Belén (coords.) (2014) *Informe sobre la ràdio a Catalunya 2007-2011*. Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. (Disponible a: <http://www.uab.cat/doc/radio>)

MIGUEL DE BUSTOS, Juan Carlos i CASADO DEL RÍO, Miguel Ángel (coords.) (2012) *Televisiones autonómicas. Evolución y crisis del modelo público de proximidad*. Barcelona: GEDISA.

REIG, Ramón (2011) *Los dueños del periodismo. Claves de la estructura mediática mundial y de España*. Barcelona: Gedisa.

ZALLO, Ramón (2011) *Estructuras de la comunicación y la cultura. Políticas para la era digital*. Barcelona: Gedisa.

ZALLO, Ramón (2016) *Tendencias en comunicación. Cultura digital y poder*. Barcelona: Gedisa.